

Obstacles of the Beach-Water Sports Tourism Development in Iran

- Mahbobe Abedi *** | A faculty member of Sports Management, Jahrom University, Iran
- Farzam Farzan** | Associate Professor of Physical Education, University of Mazandaran, Iran
- Morteza Dousti** | Associate Professor of Physical Education, University of Mazandaran, Iran
- Afshar Honarvar** | Assistant Professor of physical education, K.N Toosi University of Technology, Tehran, Iran

Abstract

Introduction

In recent years, awareness of sustainable tourism has increased around the world. Many tourism industries combine sport to attract more customers to facilitate economic development and promote local culture (Yang et al., 2020). Sports tourism is becoming a huge and independent industry in the world. Beaches and sea-related areas with various purposes such as swimming, boating, diving, and other water activities and recreation are the main attractions in many parts. These attractions can attract both groups of tourists with a general tendency to look for rest and recreation and special tourists looking for activities such as fishing, diving, and jet skiing (Sanaei, 2017: 80). However, research has shown that the mere presence of strong attractions (attractive factors) to participate in an event does not guarantee attendance at that event; deterrents can affect the presence of the event more strongly (Hematinezhad, 2017: 85). Therefore, the researcher decided to study the obstacles and barriers to the development of water-beach sports tourism.

Materials and Methods

The method of the present study is mixed (qualitative-quantitative) and in the form of exploratory-consecutive mixed design. The statistical population of the research, in the qualitative field of professors in the field of sports science

---

Corresponding Author: mahbobeabedi69@gmail.com

How to Cite: Abedi M.,(2021) *Obstacles to the Beach Water Sports Tourism Development in Iran*, *Tourism Management Studies Tourism Management Studies*, Vol.16, No.54

and tourism, experts in the field of tourism and cultural heritage, active tourism institutions and agencies, sports experts of the federation and water sports delegations and in the quantitative field of customers of Mazandaran coasts, Gilan, Hormozgan and Kish Island in the summer of 1396. the researcher-made questionnaire was designed based on the five-point Likert scale to collect information. The questionnaire was developed from two parts of demographic characteristics that included 8 questions, and the main part contained 31 questions and 4 variables. After that, to confirm the validity, the questionnaire was given to tourism and sports sciences professors. After confirming the validity, the questionnaire was distributed among beach customers. The number of samples according to the Morgan table in the statistical population was 384 people. (Hormozgan province and Kish island) was selected from the southern coast of the country. Questionnaires were randomly distributed among customers. Finally, 600 questionnaires were analyzed. A questionnaire was given to 10 professors of sports science and tourism professors who had at least one published article in sports tourism and related to the research topic and were experts in this field to assess the face and content validity of the research. For determining the internal reliability of the questions, Cronbach's alpha reliability technique was used. First, 50 questionnaires were distributed with Cronbach's alpha coefficient of 0.89, based on which the questions had acceptable reliability to test the collected information. The normality of the data was checked to analyze the information for each of the factors affecting the tourism of water-beach sports using skewness and elongation. After ensuring this, the identification of indicators related to each element was an exploratory factor analysis method. The structural equation method was used through SPSS and Amos software To estimate the research model.

Discussion and Results

The model fitting is suitable for extracting relationships between variables. All paths were statistically significant and had coefficients higher than 0.5. The factor burden of the components related to deterrents is the importance of the infrastructure dimension (1.07), socio-cultural dimension (1.00), economic dimension (1.00), and legal-political dimension (0.95), respectively. It can also be seen in Table (3) that all routes had a positive effect on inhibitory factors.

Conclusions

In examining the effect of items related to the deterrent factor in the development of water sports tourism, the results of the structural equation model showed that 4 variables with 31 items including 1) socio-cultural (6 items); 2) infrastructure (5 items); 3) Legislative and political (10 items); 4) Economical (6 items) that had an acceptable operating load, and items 7B, 8B, 9B, 13B, 15B in the Exploratory analysis agents with an operating load of less than 0.5 were eliminated. Among the variables of deterrents, the infrastructure dimension (1.07), socio-cultural dimension (1.00), economic dimension

(1.00), and legal-political dimension (0.95) were more important, respectively.

Socio-cultural barriers include destructive environmental effects for coastal areas, lack of attention to the passage of tourists' personal vehicles in the coastal zone, noise pollution due to the presence of tourists, lack of system Sewage from beachfront beaches, the lack of special places for women to enjoy water recreation, the lack of special family swimming areas and the creation of cultural problems caused by mixed swimming between men and women were mentioned. According to the research results, it is suggested that special places be considered for women to use water sports recreation. Also, serious violations should be dealt with the violators of the construction in the shores area, and monitoring should be done on the discharge of the sewage of the buildings around the sea to prevent the pollution of the seawater. For the well-being of tourists, special places should be considered for renting recreational and beach activities such as motorcycling, car riding, horse riding, cycling, etc. Findings of the study regarding the effect of the infrastructure component of deterrents in water sports tourism with the conclusions from Garavand et al. (2013) Lack of standard sports and recreational facilities, the most important obstacles of sports tourists. Veicy and Mehmandoost (2015) studies stated that underlying factors significantly affect the lack of tourism development in Iran. Mirzazadeh and Abdolmaleki (2016) stated that obstacles and problems of infrastructure and places have a significant role in developing sports tourism in Mashhad. Sanaei (2017) concluded that infrastructural barriers are one of the most important obstacles to the development of water sports. Therefore, the dimension of infrastructure as one of the main elements of obstacles with the highest factor load (1.07) in water sports tourism has been studied in the present study.

Among the issues raised in the legal-political factor is the lack of a law on dealing with offenders in swimming areas, the lack of transparency of the main custodian of the seashores in the law, the mistreatment of police officers by tourists, the mistreatment of lifeguards With tourists, mistreatment of local communities with tourists, problems such as traffic, inflation, and environmental pollution caused by overcrowding, lack of security and tranquility of tourists on the beaches, lack of motivation and inability of officials to attract He pointed out the effectiveness of beach tourism, the seasonality of tourism in some coastal areas of the country, the lack of support from officials for investors and sports tourism projects. Given that security, tranquility, and tourism are directly related, tourists are looking for a place to enjoy and relax and get away from the worries of everyday life. Therefore, it requires the relevant bodies to have the necessary coordination on tourism and security. It is recommended that beaches be privatized for a long period of at least 5 years or more.

Among the issues raised in the economic factor can be the lack of sustainable employment in all seasons in coastal areas, high prices and false price increases due to the presence of tourists, high prices compared to the quality of services provided to tourists, high costs of some Beach recreation such as diving, fishing, etc., lack of funding for advertising, media, and virtual

advertising to introduce the country's beach recreational attractions worldwide, lack of funding for local information to present water sports facilities in coastal areas Cited. It is suggested that by providing facilities such as tax incentives, low-interest loans, and land privatization for the construction of hotels and restaurants, water parks and shopping malls, and other service industries, a step towards job creation. , Economic prosperity, and control over inflation levels of host communities be removed. Also, the financial benefits of hosting sports competitions and festivals should be directed to the use of the host communities. Provide the ground for cooperation and entry of natives to invest in this field. Because when the mutual benefit of indigenous peoples and tourists is considered, and indigenous peoples consider themselves beneficiaries, they are expected to make more efforts in its sustainable development. Budgets should be considered for advertising and introducing water-beach sports attractions.

Keywords: Economic Factors, Cultural Factors, Inhibiting Factors, Infrastructure Factors, Political Factors.

موانع توسعه گردشگری ورزش‌های آبی-ساحلی در ایران

- محبوبه عابدی* عضو هیات علمی رشته مدیریت ورزشی دانشگاه جهرم، ایران
- فرزام فرزاد دانشیار گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه مازندران، بابلسر، ایران
- مرتضی دوستی دانشیار گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه مازندران، بابلسر، ایران
- افشار هنرور استادیار گروه تربیت بدنی، دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی، تهران، ایران

چکیده

ایران از پتانسیل لازم برای جذب گردشگر ورزش‌های آبی - ساحلی برخوردار است، ولی دارای جایگاه مناسبی نیست. پژوهش حاضر به دنبال شناسایی موانع توسعه گردشگری ورزش‌های آبی - ساحلی در ایران است. جامعه پاسخگویان پژوهش در مرحله کیفی شامل استادان، کارشناسان علوم ورزشی و گردشگری بوده است. برای این منظور، از مصاحبه نیمه ساختاریافته و همچنین پرسشنامه محقق ساخته استفاده شد. در مرحله کمی، تعداد ۶۰۰ پرسش‌نامه بین گردشگران سواحل به صورت تصادفی خوشه‌ای، در مناطق کیش و هرمزگان و همچنین مازندران و گیلان، توزیع شد. یافته‌های معادلات ساختاری نشان داد که از میان موانع توسعه گردشگری بعد از زیرساخت از بیشترین اهمیت برخوردار است. با حذف موانعی مانند ساخت و ساز بی رویه در حریم دریا، عدم تفکیک محل استراحت و قایقرانی و شنا و همچنین تجهیزات ناکافی ناجیان زمینه توسعه گردشگری ورزش‌های آبی فراهم می‌شود؛ همچنین برگزاری جشنواره‌ها و مسابقات ورزش‌های آبی - ساحلی راهکارهای جدیدی در جهت توسعه گردشگری هستند.

کلیدواژه‌ها: عوامل بازدارنده، عوامل فرهنگی، عوامل زیرساختی، عوامل سیاسی، عوامل اقتصادی.

مقدمه

گردشگری در سراسر جهان پدیده اجتماعی و اقتصادی ناشی از نیاز بشر برای اوقات فراغت، تماس با طبیعت و میل به دیدار مکان‌های جدید و فرهنگ‌هاست (Hematinezhad, 2013:85). گردشگری ورزشی یکی از ابعاد گردشگری است که اخیراً رشد چشمگیری داشته است (Jiménez-García et al, 2020). تأثیر رویداد ورزشی نسبت به محیط و جوامع بسیار زیاد است (Chiu et al, 2020: ۵۳). باید توجه داشت که گردشگران ورزشی واقعا چه کسانی هستند و چرا آن‌ها با طرفداران ورزش صمیمی هستند. نه تنها هر سال تعداد گردشگران ورزشی به‌طور پیوسته افزایش می‌یابد بلکه تبدیل به یکی از بزرگ‌ترین دلایل سفر و تعطیلات شده‌اند. در گردشگری ورزشی، گردشگران از یک منطقه، کشور، ایالت و غیره به سوی دیگر سفر می‌کنند تا مسابقات ورزشی یا رقبا را ببینند. گردشگری ورزشی به تجارب سفر اشاره دارد که در آن افراد می‌توانند در فعالیت‌های مربوط به ورزش مشارکت کنند یا آن‌ها را مشاهده کنند (Kumar, 2018: ۶۹).

بسیاری از کشورها گردشگری را به‌عنوان منبع اصلی درآمد، اشتغال‌زایی، رشد بخش خصوصی و توسعه زیرساخت‌ها مورد توجه قرار داده‌اند (Savadi, 2019, 197). درصد عمده‌ای از این فعالیت‌های توریستی را گردشگری متکی بر طبیعت تشکیل می‌دهد و در حال حاضر، بخش عمده‌ای از این فعالیت در سطح جهان در نواحی ساحلی متمرکز شده است. گردشگری ساحلی به‌عنوان یکی از سریع‌ترین نواحی در حال رشد گردشگری به‌شمار می‌آید (Gharakhlo et al, 2009, 3). ورزش‌های ساحلی به یک انگیزه قوی، نه تنها برای ورزشکاران حرفه‌ای بلکه برای عموم مردم به‌عنوان انجام ورزش‌های تفریحی تبدیل شده‌است و در واقع یکی از راه‌های جذاب گذراندن اوقات فراغت به‌طور فعال، انجام ورزش در کنار دریا و سواحل است (Belka et al, 2015, ۱۶۵). از طرفی پژوهش‌ها حاکی از این است که با فشرده‌سازی زمان اوقات فراغت، فعالیت‌های گردشگرانه در مکان‌های بازدیدشده بیش‌تر مربوط به فعالیت‌های اوقات فراغت ساکنین است (Mayer and Niezgod, 2018, ۴۷). از سوی دیگر، به‌خاطر بهبود سیستم حمل‌ونقل و سهولت سفر این امکان ایجاد شد که حتی ساکنین دور از سواحل دریایی بتوانند در تعطیلات میان‌مدت، خودشان را به سواحل دریایی برسانند

(Rahnamaei, 2013, 129). گردشگری ورزشی در حال تبدیل شدن به یک صنعت عظیم و مستقل در جهان است. سواحل و نواحی وابسته به دریا با اهداف مختلفی از قبیل شنا، قایقرانی، غواصی و سایر فعالیت‌های آبی و تفریحی جاذبه‌های اصلی در بسیاری از نقاط جهان هستند. این جاذبه‌ها می‌توانند هر دو گروه هم گردشگری با گرایش عام که به دنبال استراحت و تفریح هستند و هم گردشگران خاص که به دنبال فعالیت‌هایی از قبیل ماهیگیری، غواصی، جت‌اسکی هستند را جذب کنند (Sanaie, 2017, 80). اما در پژوهش‌ها آمده است که وجود صرف جاذبه‌های قوی (عوامل جاذب) برای شرکت در یک رویداد، حضور در آن رویداد را تضمین نمی‌کند، زیرا عوامل بازدارنده می‌توانند با شدت بیشتری حضور در رویداد را تحت تأثیر قرار دهند (Hematinezhad et al, 2013, 85). بنابراین پژوهشگران بر آن شدند تا بازدارنده‌ها و موانع توسعه گردشگری ورزش‌های آبی - ساحلی را مورد بررسی قرار دهند.

در زمینه اهمیت موضوع، فراغت و استراحت بعد از تولید مثل و بقاء، اسکان، کار، آموزش و پرورش، رفت و آمد، و تامین نیازهای شخصی به عنوان یکی از شاخص‌های هفتگانه حیاتی انسان مطرح شده است (Rahnamaei, 2013:96). پژوهشی در همین راستا بیان می‌کند که حقوق مرتبط با گردشگری باید توسط دولت میزبان تضمین شود؛ همچنین حق گردشگری باید در پرتو حقوق اساسی بشر تعریف شود، که مهم‌ترین موارد آن [یعنی] حق استراحت و تفریح و فراغت در کنار مرخصی با حقوق آمده‌اند (Maghami and derugar, 2018:165). در میان صنایع خدماتی، صنعت گردشگری یکی از بخش‌های پیش‌تاز و در حال رشد بین‌المللی است (Fourie and Santana, 2011:1364). گردشگری یکی از نیازهای انسان مدرن است و در میان بخش‌های مختلف اقتصادی، از بیش‌ترین رشد و درآمدزایی برخوردار بوده است. رونق یا کساد گردشگری در کشورها به عوامل مختلفی بستگی دارد. ایران به عنوان یکی از کشورهای دارای جاذبه‌های فراوان تاریخی - فرهنگی و طبیعی دارای جایگاه مناسبی از نظر جذب گردشگر بین‌المللی نیست (Vacy and Mehmandoost, 2013:135). گردشگری بیش از هر چیز نوعی مصرف محیط‌زیست تلقی می‌شود. با توجه به اینکه بخش قابل توجهی از این مصرف توسط گردشگران صورت می‌گیرد می‌توان گفت که گردشگران نقش مهمی در توسعه گردشگری پایدار یا نابودی آن ایفا می‌کنند (Salehi

et al, 2016,107). در پژوهشی بیان شده است که مزایای متقابل بین رویدادها و سازمان‌های گردشگری هنگامی رخ می‌دهد که هم شریک‌های مالی و هم رویداد همکاری داشته باشند (Kelly and Fairly, 2018).

گردشگری ورزشی اکنون یک فعالیت گردشگری محبوب در بخش صنعت گردشگری است. تأثیر اقتصادی و اجتماعی ناشی از توسعه این فعالیت برای رفاه جامعه اطراف و همچنین توسعه گردشگری ورزشی بسیار زیاد است (Widyaningsih et al., 2020). گردشگری ورزش‌های آبی با ایجاد فضایی مناسب زمینه استفاده از محیط طبیعی سواحل را فراهم می‌آورد و ترویج فواید و مزایای ورزش، ارتقای سلامت و پر کردن اوقات فراغت جامعه شهری و جذب گردشگری را به همراه دارد. باید با فراهم کردن امکانات و زیرساخت‌های مناسب به سمت توسعه این نوع گردشگری پیش رفت اما به دلیل تازگی موضوع ورزش‌های آبی، موانع و مشکلات متعددی از جمله موانع اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و مذهبی پیش روی این مسیر است، که موانع زیرساختی و مدیریتی از مهم‌ترین موانع توسعه ورزش‌های آبی هستند (Sanaie, 2017:80).

محیط‌های ساحلی یکی از حساس‌ترین سیستم‌های محیطی به شمار می‌روند؛ مناطق ساحلی به دلیل دارا بودن اکوسیستم‌های حساس و مولد از اهمیت و ارزش بالایی برخوردارند. بنابراین اطلاع از رفتار خط ساحلی به مدیریت بهتر سواحل کمک فراوانی می‌کند (Razmi et al, 2018:6). از طرف دیگر، استراتژی‌های مدیریتی برای بهبود کیفیت منظره و قضاوت مشتریان در مورد ویژگی‌های ساحل باید مورد توجه قرار گیرند؛ اگرچه مشتریان از سواحل چه با کیفیت کم و چه زیاد، به دلیل عادت و نزدیکی آن‌ها به ساحل، استقبال می‌کنند (Rodella and corbau, 2020: 183).

بازدارنده‌ها^۱ و موانع موجود بر سر راه گردشگران و همچنین چگونگی ادراک گردشگران از محدودیت‌ها روی تمایل آن‌ها به مسافرت و حضورشان در یک رویداد تأثیر می‌گذارد (Hematinezhad et al, 2013,85). موانع به شرایطی گفته می‌شود که در اختیار سازمان‌ها نیست و عاملی است که سبب جلوگیری در دستیابی و اجرای راهبردها می‌شود (pouring et al,2020,243).

عوامل موثر در گردشگری

یکی از عوامل موثر در گردشگری مربوط به بعد فرهنگی — اجتماعی است. فرهنگ یکی از سه عامل کلیدی در جذب گردشگران است و پیش‌بینی می‌شود سفرهای با اهداف فرهنگی بخش مهمی از رشد گردشگری و مسافرت‌های آینده را به خود اختصاص دهد (Ghafari, 2015, 157). از عوامل فرهنگی مرتبط با حفظ محیط‌زیست می‌توان به آموزش عمومی و اطلاع‌رسانی اشاره کرد (Ghezesevlo, 2017). یکی دیگر از عوامل موثر در گردشگری مربوط به بعد زیرساختی است. ساختار صنعت گردشگری شامل مجموعه‌ای از امکانات، تسهیلات و قوانین، عناصر خدماتی (اقامتی، پذیرایی، آژانس‌های مسافرتی، فروش و ...)، حمل‌ونقل، شرکت‌ها، و سازمان‌های گردشگری است، که به‌همراه جاذبه‌های طبیعی و توجه به ارزش‌های زیست‌محیطی به عنوان عامل عرضه سیستم گردشگری یک مکان را تشکیل می‌دهند و نیازهای گردشگران در یک مکان را برآورده می‌کنند (Mahbubfar, 2012, 115). عامل دیگر در گردشگری مربوط به بعد قانونی - سیاسی است. تدوین قوانین و مقرراتی در جهت حمایت از گردشگران و ایجاد امنیت برای آن‌ها ضروری است. ورود گردشگر به هر کشور در کنار دارا بودن جاذبه‌های گردشگری (چه طبیعی و چه انسانی) نیازمند پیش‌شرط‌هایی است که یکی از مهم‌ترین آن‌ها در نظر گرفتن حقوق گردشگران است. امنیت و آزادی اصولی هستند که در کنار شرایط جاذب کشورها نقش اصلی را در این حیطه دارند (Afzali et al, 2010, 125).

صنعت گردشگری به شدت تحت تاثیر سیاست کشورها قرار دارد. از این رو، فعالیت بخش دیپلماتیک کشور در این صنعت علاوه بر مزایای سیاسی به گسترش فعالیت‌های بازاریابی و تبلیغات و در نتیجه، توسعه صنعت گردشگری کشور منجر خواهد شد (Zorba et al, 2004, 326). عامل موثر دیگر در گردشگری مربوط به بعد اقتصادی است؛ تحقیقات روند روبه‌رشد در کشورهایی که صنعت گردشگری، و به‌ویژه گردشگری ورزشی، جزو ده صنعت اول و تاثیرگذار در حوزه اقتصاد این کشورها محسوب می‌شود بیانگر آن است که گردشگری نه تنها به عنوان مهم‌ترین منبع درآمدزایی این جوامع پیکره اصلی اقتصادی این کشورها را تشکیل می‌دهد، بلکه مولد اقتصاد در سایر بخش‌ها و ایجادکننده فرصت‌های شغلی بسیاری است (Shojae, 2012: 182).

گردشگری ورزشی به عنوان منبع توانمند و جدیدی برای ایجاد اشتغال، کسب درآمد، دریافت‌های مالیاتی بیشتر، جذب ارز، خروج از تکیه بر محصولات نفتی (Hoseini and Esfahani, 2015:38)، برندسازی و توسعه زیرساخت‌های اجتماعی، که موجب رشد و توسعه بسیاری از صنایع خدماتی را فراهم می‌کند، (Hematinezhad et al 2013, 23) نقش ایفا می‌کند.

اگرچه در خصوص گردشگری ورزشی مطالعات زیادی در طول دهه گذشته صورت گرفته است اما در خصوص گردشگری ورزش‌های آبی پژوهش‌های اخیر محدودند؛ از جمله پژوهش فزلسفلو و همکارانش (۱۳۹۹) که چالش‌های ریالی و ارزی ناشی از عدم تخصیص بودجه مناسب از طرف دولت، عدم هماهنگی بین سازمان‌های متولی بخش گردشگری ورزشی و عدم ورود بخش خصوصی وسخت‌گیری نهادهای قانون‌گذار در حمایت از سرمایه‌گذار شخصی را از مهم‌ترین مشکلات پیش‌روی توسعه گردشگری ورزشی دانستند. میرزازاده و عبدالملکی (۱۳۹۵) نقش مشکلات مدیریتی و منابع انسانی، موانع حمایت‌های قانونی، موانع بازاریابی، موانع و مشکلات زیرساخت‌ها و اماکن، ضعف تحقیق و پژوهش، موانع فرهنگی و آموزشی را در توسعه گردشگری ورزشی مشهود ذکر کردند. عابدی سماکوش و همکاران (۱۳۹۷) در پژوهش خود بیان کردند که به منظور افزایش حضور گردشگران ساحلی بایستی موانع به خوبی شناسایی شوند، هزینه‌ها به حداقل ممکن برسند و با ارتقای امنیت و ایمنی و در نظر گرفتن مکان‌هایی مناسب برای کسانی که معلولیت دارند امکان حضور برای همه افراد فراهم شود. دوستی و همکاران (۱۳۹۵) در پژوهشی رفع موانع اقتصادی موجود بر سر راه توسعه ورزش‌های ساحلی را در گرو توجه به استفاده از مشوق‌های اقتصادی لازم برای ترغیب بخش خصوصی و جذب سرمایه‌گذار داخلی و خارجی بیان کردند.

ویسی و مهماندوست (۱۳۹۴) بیان کردند که عوامل سیاسی داخلی و خارجی، نهادی و سازمانی، زیربنایی و اقتصادی تأثیر معناداری بر عدم توسعه گردشگری در ایران دارند و عوامل فرهنگی و دینی، امنیتی و جاذبه‌های گردشگری تأثیر معناداری به عنوان موانع توسعه صنعت گردشگری در ایران ندارند. بیات و همکاران (۱۳۹۲) کافی نبودن زمان برای برنامه‌ریزی سفر به دلیل عدم تبلیغات به موقع از سوی شهر میزبان، مشکلات فرهنگی، فقدان تلقی مثبت نسبت به گردشگری در میان مردم و مسئولین و نامشخص

بودن راهبرد گردشگری، مشکلات سازمانی و مشکلات کارگزاری را از عوامل بازدارنده توسعه گردشگری ناشی از برگزاری رویداد ورزشی عنوان کردند. میرزایی کالار و همکاران (۱۳۹۲) مهم ترین عوامل بازدارنده برای عدم حضور گردشگران در رویدادهای ورزشی را از دیدگاه گردشگران شرکت کننده در مسابقات فوتبال، مشکلات مالی و شخصی عنوان کردند. در پژوهشی، حمیدی و همکاران (۲۰۱۶) موانع گردشگری ورزش های آبی را در مراغه، عدم حمایت مدیریتی و سرمایه گذاری بخش خصوصی و عدم وجود منابع مالی ذکر کردند. درویشی و همکارانش (۱۳۹۸) در پژوهشی، نبود قوانین مناسب در حمایت از گردشگری ورزش های ساحلی را مهم ترین عامل در زمینه موانع سیاسی توسعه گردشگری ورزش های ساحلی عنوان کردند. گراوند و همکاران (۱۳۹۲) کمبود امکانات ورزشی و تفریحی استاندارد، بی انضباطی تماشاچیان در ورزشگاه و سطح کیفی پایین مسابقات و تیم های ورزشی را از مهم ترین عوامل بازدارنده گردشگران ورزشی دانستند. خلیل زاده و همکاران (۱۳۸۹) در پژوهش خود، تعصبات مذهبی و نژادی، محدودیت های زنان در سفر به ایران، کافی نبودن وقت برای اوقات فراغت، کافی نبودن زمان برای برنامه ریزی سفر به دلیل عدم تبلیغ به موقع از سوی کشور میزبان، بدی آب و هوا، و عدم دسترسی به بلیط را جزو عوامل بازدارنده (محدودیت های گردشگران برای مسافرت) بیان کردند.

در پژوهش های خارجی نیز: لیو و تانگ^۱ (۲۰۲۰) بیان کردند که با توسعه سریع اقتصاد چین، صنعت ورزشی نیز به سرعت توسعه یافته است؛ مکان گنان در چین دارای جغرافیای برتر است و از نظر محیط اجتماعی و فرهنگی، منابع ورزشی ملی و منابع بی نظیر گردشگری برای گشت و گذار و تفریح ترکیبی از منابع گردشگری و ورزش می تواند به طور مؤثر توسعه هر دو این منابع را ارتقا ببخشد. بنابراین باید ایده های خلاقانه را توسعه داد تا به طور مداوم، مفهوم گردشگری نیز گسترش یابد و عمیقاً و عملی توسعه را به دنبال داشته باشد. در مقاله یانگ^۲ و همکاران (۲۰۲۰)، بیان شده است که در سال های اخیر، آگاهی از گردشگری پایدار در سراسر جهان افزایش یافته است. بسیاری از صنایع گردشگری ورزش را برای جذب مشتری بیش تر به منظور تسهیل در توسعه اقتصاد

1- Liu & Tang

2- Yang

و ترویج فرهنگ محلی ترکیب می‌کنند. همچنین در آینده، فراهم کردن محیط‌های ورزشی بیشتر برای عموم یک استراتژی توسعه‌ای است، که ترکیبی از توسعه شهری و گردشگری ورزشی است. در نهایت پیشنهاد می‌دهد ورزشی که نمایانگر فرهنگ کشور میزبان [چین] است نیز در صنعت گردشگری گنجانده شده است. آلوس^۱ و همکارانش (۲۰۱۷) بیان کردند که مردم ترجیح می‌دهند برای گردشگری ساحلی بیش‌تر به ساحلی که مجاور به یک شهر و منطقه پرجمعیت و دارای مولفه‌های اجتماعی قوی باشد بروند. باتوجه به اینکه هزینه‌های استراتژی مدیریت بسیار پایین‌تر از ارزش افزوده حاصل از حضور گردشگران است سرمایه‌گذاری انجام شده توسط مدیران ساحلی محلی توجه اقتصادی دارد. دیری و جاگو^۲ (۲۰۰۶) به مدیریت گردشگری ورزشی در استرالیا اشاره کردند که اغلب هر یک از حوزه‌های ورزش و گردشگری را بخش‌های جداگانه‌ای از دولت مدیریت می‌کنند. این بدان معنی است که یک منبع مشخص مسئولیت کلی گردشگری ورزشی را بر عهده ندارد و در نتیجه، پیشرفت این مهم با مشکل مواجه خواهد شد. کیم و چالپ^۳ (۲۰۰۴) در پژوهش خود بیان کردند که هزینه‌های مالی و احتمال خطر جانی و امنیتی از بازدارنده‌های مهم مسافرت هستند. براز^۴ (۲۰۰۲) در تحلیل خود با عنوان «توریسم ورزش» هزینه مسافرت به مقصد و هزینه استفاده از امکانات برای فعالیت بدنی را از عوامل موثر بر حضور یا شرکت گردشگران در رویدادهای ورزشی برشمرد. مطالعات زیادی در زمینه عوامل بازدارنده و موانع توسعه گردشگری و گردشگری ورزشی صورت گرفته است اما کم‌تر به نقش ورزش‌های آبی در توسعه گردشگری ورزشی توجه شده است (حداقل اطلاعات کافی در این زمینه در دسترس نیست). این حیطة در کشور ما جدید است و ضروری به نظر می‌رسد که کشور ایران نیز از ظرفیت‌هایی که دارد جهت توسعه گردشگری ورزش‌های آبی استفاده کند.

از طرفی کشور ایران به دلیل برخورداری از شرایط متنوع آب و هوایی، آثار و بناهای تاریخی و مناظر زیبا، تاریخ و تمدن کهن و سایر امکانات فرهنگی و تاریخی

---

1 - Alves

2- Deery & Jago

3-Kim & Chalip

4- Braz

و موقعیت خاص جغرافیایی در منطقه، از نظر جاذبه‌های گردشگری جزو ده کشور اول جهان قرار دارد (Sabbagh Kermani, 2000:57). اما آن‌طور که شایسته است نتوانسته گردشگران را به سوی خود جذب کند و سبب ایجاد ارزش افزوده برای کشور و شهرها شود. این امر علل و عوامل مختلفی داشته که بعضی شناخته شده و بعضی ناشناخته است. از طرف دیگر، با توجه به بررسی‌های صورت گرفته، دریا و سایر جذابیت‌های آن اولویت اول را در بخش‌های مختلف گردشگری ورزشی داشته‌اند (Honarvar, 2013: 23). همچنین کشور ایران با داشتن دریا و سواحل در شمال و جنوب، از پتانسیل مناسبی برای جذب گردشگر ورزشی‌ها و میزبانی برگزار فستیوال‌ها و رویدادهای ملی و بین‌المللی ورزش‌های آبی برخوردار است ولی آن‌طور که شایسته است نتوانسته سبب جذب گردشگر ورزشی به صورت پایدار شود و از ویژگی‌ها و فواید حاصل از گردشگری ورزشی به طور عام و ورزش‌های آبی به طور خاص بهره‌بردار. بنابراین پژوهش حاضر با شناسایی موانع توسعه گردشگری ورزش‌های آبی — ساحلی بر مهم‌ترین خلأ و چالش‌های موجود در این بخش با تکیه بر نقاط قوت پژوهش آمیخته برای تدوین مدل موانع واقعی موجود در توسعه گردشگری ورزش‌های آبی — ساحلی تاکید می‌کند و [زمینه] تبدیل این حوزه به قطب برتر گردشگری کشور برای دست‌اندرکاران و سیاست‌گذاران حوزه گردشگری ورزشی را فراهم می‌کند.

روش‌شناسی پژوهش

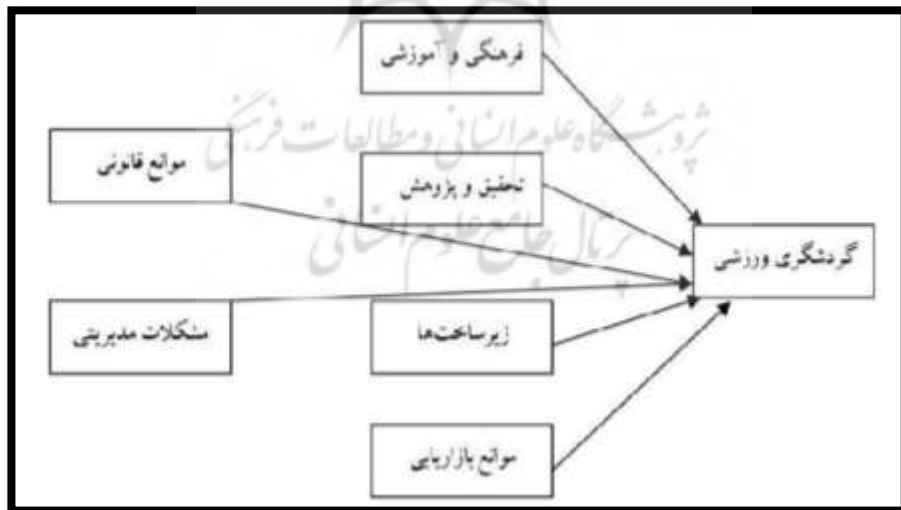
روش پژوهش حاضر آمیخته^۱ (کیفی - کمی) و در قالب طرح آمیخته اکتشافی - متوالی^۲ انجام شده است. جامعه آماری پژوهش در حوزه کیفی بدین شرح است: استادان حوزه علوم ورزشی و گردشگری، کارشناسان بخش گردشگری و میراث فرهنگی، موسسات و آژانس‌های گردشگری فعال، کارشناسان ورزشی فدراسیون و هیئت‌های ورزش‌های آبی؛ و در حوزه کمی: مشتریان سواحل استان‌های مازندران، گیلان و هرمزگان و جزیره کیش در تابستان ۱۳۹۶ بوده است. برای گردآوری اطلاعات، ابتدا عوامل بازدارنده گردشگران ورزشی با مطالعات کتابخانه‌ای و مراجعه به مقالات مشابه در زمینه پژوهش شامل پژوهش‌های میرزازاده و عبدالملکی (۱۳۹۵)؛ بیات و همکاران (۱۳۹۲)؛ پورنگ و

1-Mix method

2-Sequential-Exploratory Mixed Method Design

همکاران (۱۳۹۷)؛ گراوند و همکاران (۱۳۹۲)؛ ویسی و مهمان دوست (۱۳۹۴)؛ سنایی (۱۳۹۶)؛ قزلسفلو و همکاران (۱۳۹۹)؛ عابدی سماکوش و همکاران (۱۳۹۷)؛ حمیدی و همکاران (۲۰۱۶)؛ کیم و چالیپ (۲۰۰۴)؛ دوستی و همکاران (۱۳۹۵) یک نوشته راهنمایی برای مصاحبه نیمه ساختاریافته با خبرگان تهیه شد، که در حین مصاحبه نیز سؤالاتی از آن حذف یا به آن اضافه شد (جدول ۱). در ابتدای شروع مصاحبه، معنا و مفهوم و برچسب به اطلاعات بدست آمده با کدگذاری باز انجام شد و برای تفکیک و تجزیه اطلاعات معنادار مشابه، اطلاعات مشابه و تکراری حاصل از هر مصاحبه شونده به طور مشخص، زیر هم نوشته شدند؛ سپس به تفکیک برای عواملی که ارتباط مفهومی نزدیک تری بایکدیگر داشتند به چند گروه تقسیم شدند. در مرحله بعد، اطلاعات مشابه و تکراری مربوط به هر گروه در کاغذی جداگانه جمع آوری شد و هر کدام از زیر عوامل به عوامل فرهنگی - اجتماعی، زیرساخت، قانونی - سیاسی، و اقتصادی نام گذاری شدند. در پایان، مواردی که مهم تر بودند شناسایی شدند. همچنین پس از مطالعه و شناسایی این عوامل با بررسی الگوها و فرایندهای پیشنهاد شده در تحقیقات موانع توسعه گردشگری، الگوی ارائه شده توسط میرزاده و عبدالملکی (۱۳۹۵) به عنوان یک الگوی مطلوب زیربنای تحقیق حاضر را شکل داد (شکل ۱).

شکل (۱): مدل موانع توسعه گردشگری ورزشی

پس از جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل اطلاعات حاصل از مصاحبه، اقدامات مرتبط با تهیه پرسش‌نامه حاصل از مصاحبه‌ها و شناسایی شاخص‌های مرتبط با سوالات انجام شد. سپس پرسش‌نامه محقق‌ساخته بر اساس مقیاس پنج‌ارزشی لیکرت طراحی شد، که نحوه امتیازگذاری آن برای گزینه کاملاً مخالفم عدد یک و به همین ترتیب برای گزینه کاملاً موافقم عدد پنج بود؛ پرسش‌نامه با استفاده از دو بخش مشخصات فردی، که شامل ۸ سوال بود، و بخش اصلی، که حاوی سوالات شامل ۳۱ سوال و ۴ متغیر بود، طراحی شد. پس از آن، جهت تایید روایی، پرسش‌نامه در اختیار استادان گردشگری و علوم ورزشی قرار گرفت. پس از تایید روایی، پرسش‌نامه در بین مشتریان سواحل توزیع شد. با توجه به تعداد زیاد مشتریان سواحل، برای انتخاب نمونه آماری از جدول مورگان استفاده شد. تعداد نمونه با توجه به جدول مورگان در جامعه آماری، ۳۸۴ نفر تعیین گردید؛ توزیع پرسش‌نامه به صورت خوشه‌ای و سهمیه‌ای با نسبت مساوی در دو منطقه (استان مازندران و استان گیلان) از سواحل شمالی کشور و دو منطقه (استان هرمزگان و جزیره کیش) از سواحل جنوبی کشور انتخاب شد. پرسش‌نامه‌ها در بین مشتریان به صورت تصادفی، که در مجموع به تعداد ۷۰۰ پرسش‌نامه می‌رسید، توزیع گردید. محققان بعد از جمع‌آوری پرسش‌نامه‌های تکمیل‌شده، پرسش‌نامه‌های مخدوش و بی‌اعتبار را کنار گذاشتند و از این تعداد ۶۰۰ پرسش‌نامه مورد تجزیه و تحلیل نهایی قرار گرفتند. برای سنجش روایی صوری و محتوایی پژوهش، پرسش‌نامه در اختیار ۱۰ نفر از استادان علوم ورزشی و استادان گردشگری، که حداقل یک مقاله چاپ شده در زمینه گردشگری ورزشی و مرتبط با موضوع پژوهش داشتند و در این زمینه صاحب‌نظر بودند، قرار گرفت. به منظور تعیین پایایی درونی سوالات از تکنیک سنجش پایایی ضریب آلفای کرونباخ استفاده گردید. ابتدا ۵۰ پرسش‌نامه توزیع شد، که مقدار ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۹ بود، بر این اساس، سوالات برای آزمودن اطلاعات جمع‌آوری شده از پایایی قابل قبول برخوردار بودند. جهت تجزیه و تحلیل اطلاعات برای هر یک از عوامل موثر بر گردشگری ورزش‌های آبی - ساحلی با استفاده چولگی و کشیدگی، و نرمال بودن داده‌ها بررسی شد و پس از اطمینان از این مهم، شناسایی شاخص‌های مرتبط با هر عامل از روش تحلیل عاملی اکتشافی استفاده شد و همچنین به منظور برآورد مدل پژوهش از روش معادلات ساختاری نرم‌افزارهای spss و Amos به کار گرفته شدند.

جدول (۱): منبع‌دهی مربوط به ابعاد و گویه‌های پرسشنامه

متغیر اصلی	ابعاد	شماره سوالات	گویه‌ها	منبع
عوامل بازدارنده	ایستادگی گردشگران	۱-۶	اثرات مخرب زیست‌محیطی برای مناطق ساحلی، عدم رسیدگی به عبور و مرور وسایل نقلیه شخصی گردشگران در حریم سواحل، آلودگی صوتی (سرو صدا) ناشی از حضور گردشگران، عدم وجود سیستم فاضلاب پلاژهای نزدیک سواحل، عدم وجود مکان‌های ویژه برای استفاده از تفریحات آبی بانوان، عدم وجود مناطق ویژه خانوادگی شنا و ایجاد مشکلات فرهنگی ناشی از شنای مختلط زن و مرد	میرزازاده و عبدالملکی (۱۳۹۵)؛ بیات و همکاران (۱۳۹۶)؛ سنایی (۱۳۹۲)
	زیست‌ساخت‌ها	۷-۱۵	به آلودگی آب دریا به دلیل عدم رعایت حریم قانونی ساختمان‌ها با دریا و تخلیه فاضلاب به دریا، عدم وجود سیستم روشنایی مناسب و کافی در شب‌های ساحل، عدم تفکیک سواحل به مکان‌های مجزا برای استراحت و آرامش و قایق‌رانی و شنا و آفتاب‌گیری و عدم وجود تجهیزات کافی ناچیان غریق از قبیل جلیقه نجات، بویه و قایق موتوری نجات و ...	میرزازاده و عبدالملکی (۱۳۹۵)؛ گراوند و همکاران (۱۳۹۲)؛ ویسی و مهمان‌دوست (۱۳۹۴)؛ سنایی ۱۳۹۶
	قانونی-سیاسی	۱۶-۲۵	عدم وجود قانون برخورد با متخلفین در مناطق ممنوعه شنا، نامشخص بودن متولی اصلی سواحل دریا در قوانین به‌طور شفاف، برخورد نادرست ماموران انتظامی با گردشگران، برخورد نادرست ناچیان غریق با گردشگران، برخورد نادرست ساکنین محلی با گردشگران، وجود مشکلاتی از قبیل ترافیک، تورم و آلودگی زیست‌محیطی حاصل از ازدحام جمعیت گردشگران، عدم احساس امنیت و آرامش گردشگران در سواحل، بی‌انگیزه بودن و عدم تلاش مسئولین در جذب موثر گردشگر ساحلی، فصلی بودن گردشگری در برخی از مناطق ساحلی کشور، عدم حمایت مسئولان از سرمایه‌گذاران و طرح‌های گردشگری ورزشی	قرلسفلو و همکاران (۱۳۹۹)؛ عابدی سماکوش و همکاران (۱۳۹۷)؛ عبدالملکی (۱۳۹۵)؛ ویسی و مهمان‌دوست (۱۳۹۴)؛ بیات و همکاران (۱۳۹۳)؛ حمیدی و همکاران (۲۰۱۶)؛ کیم و چالیپ (۲۰۰۴)
	اقتصادی	۲۶-۳۱	عدم وجود اشتغال پایدار در تمام فصول سال در مناطق ساحلی، ایجاد گرانی و افزایش کاذب قیمت به‌خاطر حضور گردشگران، بالا بودن قیمت نسبت به کیفیت - خدمات ارائه‌شده به گردشگران، گرانی برخی از تفریحات ساحلی مثل غواصی، ماهی‌گیری و ...، عدم اختصاص بودجه برای بخش تبلیغات رسانه‌ای و مجازی جهت معرفی جاذبه‌های تفریحی ساحلی کشور در سطح جهان، عدم اختصاص بودجه جهت اطلاع‌رسانی محلی برای معرفی امکانات ورزشی آبی مناطق ساحلی	عابدی سماکوش و همکاران (۱۳۹۷)؛ ویسی و مهمان‌دوست (۱۳۹۴)؛ بیات و همکاران (۱۳۹۳)؛ حمیدی و همکاران (۲۰۱۶)؛ میرزایی-کالار و همکاران (۱۳۹۲)؛ دوستی و همکاران (۱۳۹۵)

جدول (۲): سوالات، چولگی، کشیدگی، انحراف استاندارد و میانگین و آلفای کرونباخ و منبع مولفه‌های پرسش‌نامه

آلفای کرونباخ	میانگین	انحراف استاندارد	کشیدگی	چولگی	جمع سوالات	شماره سوالات در پرسش‌نامه	ابعاد	متغیر اصلی
۰/۹۶۲	۴/۰۹	۰/۸۵	-۰/۸۷۶	۰/۱۲۴	۳۱	۱-۶	اجتماعی - فرهنگی	عوامل بازدارنده
	۴/۰۴	۰/۸۸	-۰/۹۰۶	۰/۲۸۷		۷-۱۵	زیر ساخت‌ها	
	۳/۹۲	۰/۸۱	-۰/۷۲۲	-۰/۱۲۱		۱۶-۲۵	قانونی - سیاسی	
	۴/۱۹	۰/۸۶	-۱/۱۸۳	۱/۱۷۹		۲۶-۳۱	اقتصادی	

یافته‌های پژوهش

به منظور تحلیل اکتشافی موانع توسعه گردشگری ورزش‌های آبی، ابتدا با توجه به سوابق نظری و تجربی مرتبط و همچنین مصاحبه نیمه ساختاریافته با خبرگان و متخصصان حاضر در جامعه آماری و انجام مطالعات اکتشافی و مقدماتی تعداد ۳۱ گویه (سوال) در چهار متغیر عوامل فرهنگی - اجتماعی (۶ گویه)، زیرساخت‌ها (۹ گویه)، قانونی - سیاسی (۱۰ گویه)، اقتصادی (۶ گویه) به عنوان شاخص‌های اولیه توسعه گردشگری ورزش‌های آبی استخراج شدند. همچنین مقادیر کشیدگی و چولگی هیچ‌یک از متغیرها خارج از محدوده ± ۲ نیست. جهت سنجش پایایی از روش آلفای کرونباخ استفاده شد، براساس ضریب آلفای کرونباخ با استفاده از SPSS برای مولفه‌های مختلف به شرح جدول (۱) می‌توان گفت که پرسش‌نامه فوق از پایایی کافی برخوردار است.

جدول (۳): آزمون ضریب کفایت نمونه و بارتلت

KMO	۰/۸۳۲
Bartlett	۵۸۴۵۳/۶۶۲
df	۲۷۷۵
Sig	۰/۰۰۰

تحلیل عاملی تکنیکی است که کاهش تعداد زیادی از متغیرهای وابسته به هم را به صورت تعداد کوچک تری از ابعاد پنهان یا مکنون (عامل‌ها) امکان پذیر می‌سازد، به طوری که در آن کم‌ترین میزان گم شدن اطلاعات وجود داشته باشد. بنابراین ارزش تحلیل عاملی این است که طرح سازمانی مفیدی به دست می‌دهد که می‌توان آن را برای تفسیر انبوهی از رفتارها با بیش‌ترین صرفه‌جویی در سازه‌های تبیین‌کننده به کار برد. جهت انجام تحلیل عاملی ابتدا آزمون کفایت نمونه‌برداری اطمینان از کفایت حجم نمونه محاسبه شد. سپس از آنجا که همبستگی بین پرسش‌های آزمون زیربنای تحلیل عوامل است برای اینکه مشخص شود همبستگی بین متغیرها برابر صفر نیست از آزمون کرویت بارتلت استفاده شد، که نتایج جدول (۳) آن را نشان می‌دهد، حجم نمونه جمع‌آوری شده جهت تحلیل عاملی کفایت می‌کند و تحلیل عاملی برای داده‌های جمع‌آوری شده کاملاً مناسب و سودمند است.

جهت بررسی ساختار عاملی موانع توسعه گردشگری ورزش‌های آبی از تحلیل عاملی تأییدی استفاده شده است.

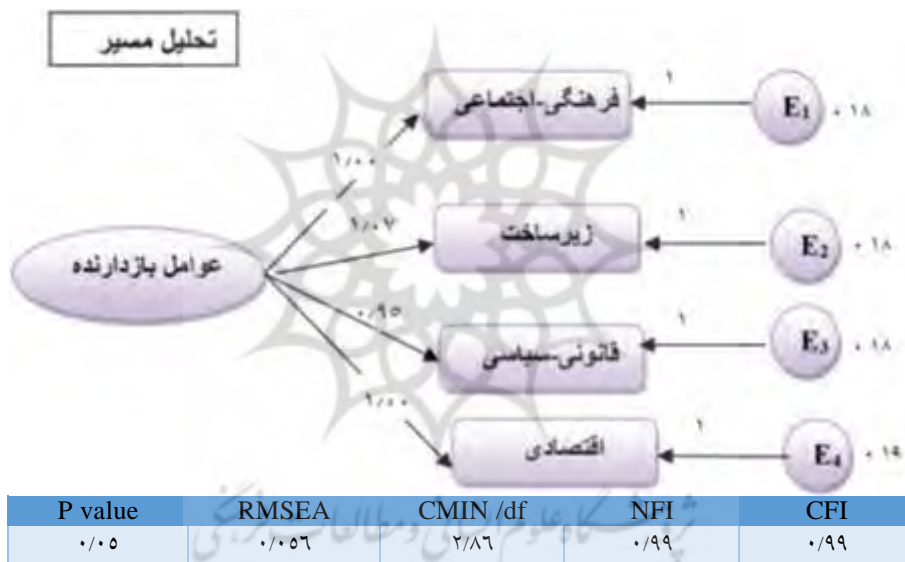
در این راستا، مدل و ساختار عاملی اولیه‌ای که از تحلیل عاملی اکتشافی به دست آمده است با استفاده از نرم افزار Amos مورد آزمون قرار گرفت. هدف اولیه از به کارگیری مدل‌سازی معادله ساختاری یافتن یک مدل نظری است که هم به لحاظ آماری و هم از نظر کاربردی دارای معنا و مفهوم باشد. نیکویی برازش نسبی و مطلق هر دو شاخص‌هایی توصیفی‌اند. چنانچه این شاخص‌ها بزرگ‌تر یا مساوی ۰/۰۵ باشند مناسب مدل هستند. در این پژوهش، اثر مستقیم و اثر کلی موانع توسعه گردشگری ورزش‌های آبی از روش تحلیل مسیر بررسی شد. در این مدل، متغیر عوامل فرهنگی - اجتماعی، زیرساخت، قانونی - سیاسی، و اقتصادی به عنوان متغیرهای برونزا و فاکتور موانع توسعه گردشگری ورزش‌های آبی به عنوان متغیر درونزا مدنظر قرار گرفتند. با توجه به عدم توافق عمومی و کلی در بین متخصصان مدل‌یابی معادلات ساختاری بر روی بهترین شاخص‌های برازندگی برآورد ترکیبی از شاخص‌های (RMSEA, NFI, CFI, χ^2/df) را برای گزارش پیشنهاد کردند (هومن، ۱۳۸۴)؛ در نتیجه، از بین شاخص‌های برازندگی مطلق، شاخص‌های نسبت خردی دو به درجه آزادی (χ^2/df) و شاخص ریشه میانگین مجذور برآورد تقریب (RMSE) و از بین شاخص‌های

برازندگی تطبیقی، شاخص برازش هنجار شده (NFI) و همچنین شاخص برازندگی تطبیقی (CFI) به کار گرفته شدند.

جدول (۴): اثرات عوامل مؤثر بر متغیر بازدارنده

اثر متغیرها	متغیرها
۰/۸۸	عوامل فرهنگی-اجتماعی <--- عوامل بازدارنده
۰/۸۸	عوامل زیر ساختی <--- عوامل بازدارنده
۰/۸۴	عوامل قانونی-سیاسی <--- عوامل بازدارنده
۰/۸۶	عوامل اقتصادی <--- عوامل بازدارنده

شکل (۲): شاخص‌های برازندگی مدل مربوط به عوامل بازدارنده

همان‌طور که در شکل (۲) قابل مشاهده است، این شکل بیانگر برخورداری از برازش مناسب مدل جهت استخراج روابط بین متغیرهاست. کلیه مسیرها از نظر آماری معنادار و دارای ضرایب بالاتر از ۰/۵ بودند. بار عاملی مولفه‌های مربوط به عوامل بازدارنده به ترتیب اهمیت بعد زیر ساخت (۱/۰۷)، بعد فرهنگی-اجتماعی (۱/۰۰)، بعد اقتصادی (۱/۰۰) و بعد قانونی-سیاسی (۰/۹۵) است. همچنین در جدول (۳) ملاحظه می‌شود که کلیه مسیرها تأثیر مثبتی بر عوامل بازدارنده داشتند.

بحث و نتیجه گیری

در بررسی تاثیر گویه‌های مرتبط با عامل بازدارنده در توسعه گردشگری ورزش‌های آبی، نتایج مدل معادلات ساختاری نشان داد که ۴ متغیر با ۳۱ گویه شامل (۱) فرهنگی - اجتماعی (۶ گویه)؛ (۲) زیرساخت‌ها (۵ گویه)، (۳) قانونی - سیاسی (۱۰ گویه)؛ و (۴) اقتصادی (۶ گویه)، که از بارعاملی قابل قبول برخوردار بودند، باقی ماندند و گویه‌های B۷، B۸، B۹، B۱۳، B۱۵ در تحلیل عاملی اکتشافی که بارعاملی کم‌تر از ۰/۵ داشتند حذف شدند. از میان متغیرهای عوامل بازدارنده، بعد زیرساخت (۱/۰۷)، بعد اجتماعی - فرهنگی (۱/۰۰)، بعد اقتصادی (۱/۰۰) و بعد قانونی - سیاسی (۰/۹۵) به ترتیب از اهمیت بیش‌تری برخوردار بودند.

از موارد مطروحه در مورد موانع اجتماعی - فرهنگی می‌توان به اثرات مخرب زیست محیطی برای مناطق ساحلی، عدم رسیدگی به عبور و مرور وسایل نقلیه شخصی گردشگران در حریم سواحل، آلودگی صوتی (سر و صدا) ناشی از حضور گردشگران، عدم وجود سیستم فاضلاب پلاژهای نزدیک سواحل، عدم وجود مکان‌های ویژه برای استفاده از تفریحات آبی بانوان، عدم وجود مناطق ویژه خانوادگی شنا و ایجاد مشکلات فرهنگی ناشی از شنای مختلط زن و مرد اشاره کرد. یافته‌های پژوهش در رابطه با تاثیر موانع اجتماعی - فرهنگی در گردشگری ورزش‌های آبی با یافته‌های سنایی (۱۳۹۶) همسوست، که بیان کرد برای جذب گردشگری باید امکانات و زیرساخت‌های مناسب را فراهم کرد و به سمت توسعه پیش رفت اما به دلیل تازگی موضوع ورزش‌های آبی، موانع فرهنگی بر سر راه توسعه ورزش‌های آبی قرار دارند؛ همچنین پژوهش‌های میرزازاده و عبدالملکی (۱۳۹۵) که بیان کردند موانع فرهنگی و آموزشی نقش معناداری در توسعه گردشگری ورزشی مشهد دارند؛ بیات و همکاران (۱۳۹۲) که بیان کردند عوامل بازدارنده از قبیل مشکلات فرهنگی بر توسعه گردشگری ورزشی تاثیر می‌گذارند و می‌توانند اثر منفی در توسعه گردشگری داشته باشند؛ و با خلیل‌زاده و همکاران (۱۳۸۹) تعصبات مذهبی و نژادی، و محدودیت‌های زنان در سفر به ایران را جزو عامل بازدارنده (محدودیت‌های گردشگران برای مسافرت) بیان کردند هم‌خوانی دارد. اما با پژوهش ویسی و مهمان‌دوست (۱۳۹۴) که بیان کردند عوامل فرهنگی و دینی تأثیر معناداری به عنوان موانع توسعه صنعت گردشگری در ایران ندارند هم‌خوانی ندارد.

با توجه به نتایج پژوهش پیشنهاد می‌شود مکان‌های ویژه‌ای برای استفاده بانوان از تفریحات ورزش‌های آبی در نظر گرفته شود؛ همچنین با متخلفین در ساخت‌وساز بی‌رویه در حریم سواحل برخورد جدی صورت گیرد و در جهت جلوگیری از آلودگی آب دریا نظارتی روی تخلیه فاضلاب‌های ساختمان‌های اطراف دریا صورت گیرد. برای رفاه حال گردشگران، مکان‌هایی ویژه به منظور کرایه تفریحات ساحلی از قبیل موتورسواری، ماشین سواری، دوچرخه سواری و اسب سواری و ... در نظر گرفته شود.

از موارد مطروحه در مورد عامل **زیرساخت** می‌توان به آلودگی آب دریا به دلیل عدم رعایت حریم قانونی ساختمان‌ها با دریا و تخلیه فاضلاب به دریا، عدم وجود سیستم روشنایی مناسب و کافی در شب‌های ساحل، عدم تفکیک سواحل به مکان‌های مجزا برای استراحت و آرامش و قایق‌رانی و شنا و آفتاب‌گیری و عدم وجود تجهیزات کافی ناجیان غریق از قبیل جلیقه نجات، بویه و قایق موتوری نجات و ... اشاره کرد. با توجه به اینکه اهداف گردشگران از گردشگری در مناطق ساحلی متفاوت است برخی برای کسب آرامش به دور از هیاهو و مشغله‌های زندگی روزمره به دنبال مکانی آرام برای لذت بردن از تماشای طبیعی دریا هستند و برخی به دنبال شنا و نشستن در شن‌های ساحلی یا آفتاب گرفتن؛ برخی دیگر به دنبال ورزش‌های آبی — ساحلی هیجان‌انگیز از قبیل جت اسکی، شاتل و ... هستند. بنابراین برای جلب رضایت گردشگران با اهداف متفاوت پیشنهاد می‌شود که سواحل به مکان‌های مجزایی برای پرداختن به تفریحات آبی ساحلی، قایق‌رانی، شنا، آفتاب‌گیری، نشستن خانوادگی و ... تفکیک شوند. همچنین روشنایی مناسب برای رفاه حال گردشگران در شب در نظر گرفته شود. زیرا می‌توان زیبایی‌های دریا را در شب از طریق نورپردازی در آب دوچندان کرد، که این به خودی خود سبب جذب بیش‌تر گردشگر خواهد شد. همچنین برای جلوگیری از ترافیک، تورم، آلودگی زیست‌محیطی ناشی از ازدحام جمعیت پیشنهاد می‌شود که موج رادیویی دریا برای اطلاع‌رسانی از وضعیت ترافیک جاده‌ها و هدایت مسافران به راه‌های ارتباطی و سواحل خلوت‌تر اختصاص داده شود؛ همچنین بر قیمت مکان‌های اقامتی، وسایل تفریحی آبی و ... نظارت صورت گیرد و تعرفه قیمتی مشخصی به امکانات تفریحی و اقامتی با کیفیت‌های مختلف در تمام مناطق ساحلی تخصیص داده شود. یافته‌های پژوهش در رابطه با تاثیر مولفه زیرساخت عوامل بازدارنده در گردشگری ورزش‌های آبی با یافته

های گراوند و همکاران (۱۳۹۲) که کمبود امکانات ورزشی و تفریحی استاندارد، مهم ترین عوامل بازدارنده گردشگران ورزشی دانستند و پژوهش‌های ویسی و مهمان‌دوست (۱۳۹۴) که بیان کردند عوامل زیربنایی تأثیر معناداری بر عدم توسعه گردشگری در ایران دارند و میرزازاده و عبدالملکی (۱۳۹۵) که بیان کردند موانع و مشکلات زیرساخت‌ها و اماکن نقش معنی‌داری در توسعه گردشگری ورزشی مشهد دارد و سنایی (۱۳۹۶) بیان کرد که موانع زیرساختی از مهم‌ترین موانع بر سر راه توسعه ورزش‌های آبی است هم‌خوانی دارد. بنابراین بعد از ساخت به‌عنوان یکی از عناصر اصلی عوامل بازدارنده با بیش‌ترین بار عاملی (۱/۰۷) در گردشگری ورزش‌های آبی در پژوهش حاضر مورد مطالعه و بررسی قرار گرفته است.

از موارد مطروحه در مورد عامل قانونی — سیاسی می‌توان به عدم وجود قانون برخورد با متخلفین در مناطق ممنوعه شنا، نام‌شخص بودن متولی اصلی سواحل دریا در قوانین به‌طور شفاف، برخورد نادرست ماموران انتظامی با گردشگران، برخورد نادرست ناجیان غریق با گردشگران، برخورد نادرست ساکنین محلی با گردشگران، وجود مشکلاتی از قبیل ترافیک و تورم و آلودگی زیست‌محیطی حاصل از ازدحام جمعیت گردشگران، عدم احساس امنیت و آرامش گردشگران در سواحل، بی‌انگیزه بودن و عدم تلاش مسئولین در جذب موثر گردشگر ساحلی، فصلی‌بودن گردشگری در برخی از مناطق ساحلی کشور، و عدم حمایت مسئولان از سرمایه‌گذاران و طرح‌های گردشگری ورزشی اشاره کرد. طرز برخورد مسئولین و ساکنین محلی در تجربه خاطره‌ای خوش در ذهن گردشگران و قصد حضور مجدد تأثیرگذار است و گردشگران نیز می‌توانند بهترین سفیران تبلیغاتی باشند؛ درحالی‌که مثبت و یا منفی بودن این تبلیغات به رفتار جامعه میزبان بستگی دارد. بنابراین پیشنهاد می‌شود برای جذب هرچه بیشتر گردشگران، طرز برخورد مسئولین و ساکنین محلی با گردشگران مورد نظارت قرار گیرد و آموزش‌های لازم برخورد با گردشگران داده شود. همچنین مسئولان از سرمایه‌گذاران طرح‌های گردشگری در مواردی از قبیل اعطای وام‌های کم‌بهره و درازمدت و واگذاری زمین به بخش خصوص جهت ساخت و ساز پارک‌های آبی و هتل و رستوران و سایر صنایع خدماتی حمایت کنند. با توجه به فصلی‌بودن گردشگری ورزش‌های آبی — ساحلی پیشنهاد می‌شود که مشوق‌هایی برای زمان‌هایی که مسافر کم است، مانند ارائه تخفیفات ویژه

فصل، در نظر گرفته شود. همچنین با توجه به اینکه امنیت و آرامش و گردشگری رابطه مستقیم باهم دارند گردشگران به دنبال مکانی برای کسب لذت و رسیدن به آرامش و دور شدن از نگرانی‌های زندگی روزمره هستند. بنابراین می‌طلبند که ارگان‌های مربوطه هماهنگی لازم را در مورد گردشگری و امنیت داشته باشند، زیرا یکی از موانع در گردشگری مسئله امنیت منطقه سفر است.

یافته‌های پژوهش در رابطه با تاثیر مولفه قانونی — سیاسی عوامل بازدارنده در گردشگری ورزش‌های آبی با یافته‌های پژوهش‌های قزلسفلو و همکاران (۱۳۹۹) که عدم هماهنگی بین سازمان‌های متولی بخش گردشگری ورزشی را از مهمترین مشکلات توسعه گردشگری ورزشی دانستند و تحقیق عابدی سماکوش و همکاران (۱۳۹۷) که بیان کردند به منظور افزایش حضور گردشگران در گردشگری ساحلی، موانع به‌خوبی شناسایی شود و با ارتقای امنیت و ایمنی و در نظر گرفتن مکان‌هایی مناسب برای کسانی که معلولیت دارند امکان حضور برای همه افراد فراهم شود و همچنین میرزازاده و عبدالملکی (۱۳۹۵) که بیان کردند موانع حمایت‌های قانونی نقش معنی‌داری در توسعه گردشگری ورزشی مشهود دارد همسو است؛ علاوه بر این، با یافته‌های پژوهش‌های ویسی و مهمان‌دوست (۱۳۹۴) که بیان کردند عوامل سیاسی داخلی و خارجی، نهادی و سازمانی تأثیر معناداری بر عدم توسعه گردشگری در ایران دارند؛ بیات و همکاران (۱۳۹۳) که نتیجه گرفتند فقدان تلقی مثبت نسبت به گردشگری در میان مردم و مسئولین و نامشخص بودن راهبرد گردشگری، مشکلات سازمان (فقدان متولی واحد) و مشکلات کارگزاری (فقدان بخش خصوصی کارآمد، و عدم به‌کارگیری نیروهای متخصص) از عوامل بازدارنده توسعه گردشگری ناشی از برگزاری رویداد ورزشی است؛ حمیدی و همکاران (۲۰۱۶) که موانع گردشگری ورزش‌های آبی در مراغه را عدم حمایت مدیریتی و سرمایه‌گذاری بخش خصوصی ذکر کردند؛ و در بیان کیم و چالیپ^۱ (۲۰۰۴) مسائل امنیتی را از عوامل بازدارنده برای شرکت در رویداد ورزشی ذکر کردند؛ و دیری و جاگو^۲ (۲۰۰۶) که یک منبع مشخص مسئولیت کلی گردشگری

1- Kim & Chalip

2 -Deery & jago

ورزشی را بر عهده ندارد و در نتیجه پیشرفت این مهم با مشکل مواجه خواهد شد هم‌خوانی دارد.

اگرچه هدف گردشگری تفریح و کسب لذت و آرامش در اوقات فراغت است و باید مسئولین حداکثر تلاش خود را در جهت رفاه حال مسافران از نظر تجربه‌ی خاطره‌خوش در ذهنشان به کار گیرند اما با توجه به حساس بودن جان انسان و شرایط جوّی متفاوت دریا در آزاد گذاشتن افراد برای شنا در هر مکان پیشنهاد می‌شود که قوانین برخورد با متخلفین در مناطق ممنوعه شنا در دستور کار قرار گیرد. همچنین با توجه به نامشخص بودن متولیان اصلی سواحل و مشکلاتی برای اجاره دادن موقتی سواحل برای دوره کوتاه به بخش خصوصی نمی‌توان شاهد گامی مثبت در جهت افزایش کیفیت خدمات و توسعه سواحل بود، زیرا در این صورت هر کدام به دنبال حداکثر سود در دوره کوتاه مدت هستند و بخش خصوصی در این دوره کوتاه تمایلی به حضور در پروژه‌های زیرساختی ندارد. بنابراین پیشنهاد می‌شود سواحل برای دوره بلندمدت، حداقل ۵ سال به بالا، به بخش خصوصی سپرده شوند.

از موارد مطروحه در مورد عامل **اقتصادی** می‌توان به عدم وجود اشتغال پایدار در تمام فصول سال در مناطق ساحلی، ایجاد گرانی و افزایش کاذب قیمت به خاطر حضور گردشگران، بالا بودن قیمت نسبت به کیفیت خدمات ارائه شده به گردشگران، گرانی برخی از تفریحات ساحلی مثل غواصی، ماهی‌گیری و ...، عدم اختصاص بودجه برای بخش تبلیغات رسانه‌ای و مجازی جهت معرفی جاذبه‌های تفریحی ساحلی کشور در سطح جهان، و عدم اختصاص بودجه به اطلاع‌رسانی محلی برای معرفی امکانات ورزشی آبی مناطق ساحلی اشاره کرد. با توجه به اینکه گرانی و افزایش کاذب قیمت از نتایج پژوهش حاضر است پیشنهاد می‌شود که با اعطای تسهیلاتی از قبیل مشوق‌های مالیاتی، دادن وام با بهره کم و واگذاری زمین به بخش خصوصی جهت ساخت هتل و رستوران، پارک‌های آبی و مراکز خرید و سایر صنایع خدماتی گامی در جهت اشتغال‌زایی، رونق اقتصادی و کنترل سطح تورم جوامع میزبان برداشته شود. همچنین منافع مالی ناشی از میزبانی مسابقات و جشنواره‌های ورزشی به نفع جوامع میزبان هدایت شود؛ زمینه همکاری و ورود بومیان جهت سرمایه‌گذاری در این حوزه یز فراهم شود، زیرا زمانی که نفع دوجانبه افراد بومی و گردشگران در نظر گرفته شود و افراد بومی خود را ذی‌نفع

تلقی کنند انتظار می‌رود در توسعه پایدار آن نیز تلاش بیش‌تری داشته باشند. بودجه‌ای هم برای تبلیغات و معرفی جاذبه‌های ورزش‌های آبی — ساحلی در نظر گرفته شود، زیرا تبلیغات هزینه نیست و در واقع نوعی سرمایه‌گذاری است که اگر به‌خوبی تهیه و اجرا شود دستاوردهای ارزشمندی به‌همراه خواهد داشت. یافته‌های پژوهش در رابطه با تاثیر مولفه اقتصادی عوامل بازدارنده در گردشگری ورزش‌های آبی با یافته‌های پژوهش میرزازاده و عبدالملکی (۱۳۹۵) که بیان کردند بازاریابی نقش معناداری در توسعه گردشگری ورزشی مشهد دارد و پژوهش‌های ویسی و مهمان‌دوست (۱۳۹۴) که بیان کردند عوامل اقتصادی تأثیر معناداری بر عدم توسعه گردشگری در ایران دارند و عابدی سماکوش و همکاران (۱۳۹۷) که پیشنهاد کردند به‌منظور افزایش حضور گردشگران به گردشگری ساحلی موانع به‌خوبی شناسایی شوند و هزینه‌ها به حداقل ممکن برسند و بیات و همکاران (۱۳۹۳) که کافی نبودن زمان برای برنامه‌ریزی سفر به‌دلیل عدم تبلیغات به‌موقع از سوی شهر میزبان، پایین بودن کیفیت و استاندارد نبودن بسیاری از اماکن توریستی و ورزشی کشور را از عوامل بازدارنده توسعه گردشگری ناشی از برگزاری رویداد ورزشی ذکر کردند و حمیدی و همکاران (۲۰۱۶) که عدم وجود منابع مالی را موانع گردشگری ورزش‌های آبی دانستند و همچنین میرزایی کالار و همکاران (۱۳۹۲) که مشکلات مالی را جزو مهم‌ترین عوامل بازدارنده برای عدم حضور گردشگران در رویدادهای ورزشی از دیدگاه گردشگران شرکت‌کننده در مسابقات فوتبال دانستند و خلیل‌زاده و همکاران (۱۳۸۹) که کافی نبودن زمان برای برنامه‌ریزی سفر به‌دلیل عدم تبلیغات به‌موقع از سوی کشور میزبان، دسترسی نداشتن به بلیط را جزو موانع عامل بازدارنده (محدودیت‌های گردشگران برای مسافرت) بیان کردند و کیم و چالیپ (۲۰۰۴) که مسائل مالی از عوامل بازدارنده برای شرکت در رویداد ورزشی ذکر کردند و براز (۲۰۰۲) که هزینه مسافرت به مقصد، هزینه استفاده از امکانات برای فعالیت بدنی را از عوامل موثر بر حضور یا شرکت گردشگران در رویدادهای ورزشی دانستند و با تحقیق دوستی و همکاران (۱۳۹۵) هم‌خوانی دارد.

تعارض منافع

پژوهش حاضر فاقد هرگونه تعارض منافع است.

سپاسگزاری

از تمامی کسانی که ما را در گردآوری داده های پژوهش حاضر یاری نمودند، به ویژه مسئولان فدراسیون ورزش های آبی، کمال تشکر را داریم.

ORCID

Mahboobe Abedi

<http://orcid.org/0000-0002-0897-5705>

Farzam Farzan

<http://orcid.org/0000-0002-5349-3246>

Morteza Dosti

<http://orcid.org/0000-0001-6806-4535>

Afshar Honarvar

<http://orcid.org/0000-0003-0432-2835>

منابع

- افضلی، رسول؛ فرجی، امین؛ شعبانی فرد، محمد (۱۳۸۹). " جایگاه حقوق گردشگران خارجی از نگاه اسلام و قوانین حقوقی جمهوری اسلامی ایران"، پژوهش های جغرافیای انسانی، شماره ۷۳، ص ۱۴۰-۱۱۹
- بیات، حسن؛ سید عامری، میر حسن؛ حسین پور، اسکندر؛ فتحی کجل، فاروق (۱۳۹۲). " بررسی عوامل موثر بر توسعه گردشگری ناشی از برگزاری رویدادهای ورزشی ملی از دیدگاه دست اندر کاران ورزشی". *مجله مطالعات توسعه اجتماعی ایران*، سال پنجم، شماره دوم، صفحه ۷۳-۸۱
- پورنگ، علی؛ غیور باغبانی، سید مرتضی؛ رجوعی، مرتضی؛ بهبودی، امید (۱۳۹۹). نقش آفرینی معنویت و تجاری سازی در شکل گیری برند مقاصد گردشگری مذهبی با رویکرد داده بنیاد. *مطالعات مدیریت گردشگری*، ۱۵(۴۹)، ۲۲۵-۲۴۹
- حسینی، مرجان، اصفهانی، نوشین (۱۳۹۴). "بخش بندی بازار گردشگری کلن آلمان برای گردشگران خارجی بر اساس ملیت و جاذبه های طبیعی- ورزشی". *پژوهش های فیزیولوژی و مدیریت در ورزش*، دوره ۷، شماره ۲، صفحه ۳۳-۴۵
- خلیل زاده، منصور؛ قهرمانی، مهری؛ قیامی راد، امیر (۱۳۸۹). " امکان سنجی توسعه گردشگری ورزشی در استان آذربایجان غربی"، *فصلنامه علوم ورزش*، سال دوم، شماره چهارم، صفحه ۱۳۳-۱۵۰.

استناد به این مقاله: عابدی، محبوبه، موانع توسعه گردشگری ورزش های آبی- ساحلی، *مطالعات مدیریت گردشگری*، ۱۴۰۰(۵۴)، ۲۳۴-۲۰۷.

Tourism Management Studies is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

- درویشی، ابوالفضل؛ دوستی، مرتضی؛ باقریان، بهزاد. (۱۳۹۸). موانع سیاسی توسعه گردشگری ورزش‌های ساحلی استان مازندران، *مجله علوم و فنون دریایی*، ۱۸(۱)، ۱۰-۲۴
- دوستی، مرتضی؛ درویشی، ابوالفضل؛ باقریان، بهزاد (۱۳۹۵). "موانع اقتصادی توسعه ورزش های ساحلی مطالعه موردی: بخش مرکزی استان مازندران"، *فصلنامه علمی پژوهشی آموزش علوم دریایی*، شماره ۷، صفحه ۱۷-۱۰
- رزمی، مریم؛ محمد عسگری، حسین؛ دادالهی سهراب، علی؛ ناظم السادات، سید محمد جعفر؛ خزاعی، سید حسین (۱۳۹۶). بررسی تغییرات خط ساحلی شهرستان دیر با استفاده از داده‌های ماهواره لندست، سنجنده TM و OLI سال‌های ۱۹۹۱ و ۲۰۱۴، *مجله علوم و فنون دریایی*، ۱۶(۴)، ۱-۱۲
- رهنمایی، محمد تقی (۱۳۹۲). "وقایع فراغت و گردشگری"، چاپ دوم، انتشارات مهکامه، صفحه ۹۶-۹۷، ۱۲۹-۱۳۰
- سنایی، محمد (۱۳۹۶). تأثیر آموزش ورزش‌های آبی - ساحلی بر صنعت گردشگری شهرستان نوشهر. *فصلنامه علمی آموزش علوم دریایی*، ۴(۳)، ۷۸-۸۷
- سوادی، مهدی. (۱۳۹۸). تدوین برنامه استراتژیک توسعه گردشگری تفریحی-ورزشی منطقه آزاد قشم. *فصلنامه جغرافیا (برنامه ریزی منطقه ای)*، ۹(۳)، ۱۵۸-۱۹۸
- شجاعی، وحید، تجاری، فرشاد، دوستی، مرتضی (۱۳۹۱). "برنامه ریزی راهبردی توریسم ورزشی استان مازندران"، *فصلنامه علمی - پژوهشی فضای جغرافیایی*، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهر، سال ۱۲. شماره ۳۹، صفحه ۱۷۳-۱۹۴
- صالحی، صادق، معمار، رحمت‌الله، بایدو، آرزو. (۱۳۹۴). تبیین جامعه شناختی رفتار محیط‌زیستی گردشگران (مطالعه‌ی موردی: پارک جنگلی نور). *برنامه ریزی و توسعه گردشگری*، ۴(۱۵)، ۱۰۷-۱۲۷
- صباغ‌کرمانی، مجید؛ امیریان، سعید (۱۳۷۹). "بررسی اثرات اقتصادی توریسم در جمهوری اسلامی ایران با استفاده از تحلیل داده -ستانده"، *پژوهشنامه بازرگانی*، سال ۴، شماره ۱۶، صفحه ۵۷-۸۳
- عابدی سماکوش، محبوبه؛ فرزانه، فرزام؛ دوستی، مرتضی؛ هنرور، افشار (۱۳۹۷). "شناسایی عوامل جذب‌کننده و بازدارنده در توسعه گردشگری ساحلی (مطالعه موردی: گردشگران ورزشی فعال سفرکننده به مناطق ساحلی دریای خزر)، *فصلنامه علمی - پژوهشی آموزش علوم دریایی*، ۵(۲)، ۹۶-۱۰۸
- غفوری، فرزاد (۱۳۹۳). "الگوی توسعه گردشگری بر مبنای توسعه بازی‌های بومی و محلی در کشور"، *مطالعات مدیریت ورزشی*، سال ششم، شماره ۲۴، صفحه ۱۵۳-۱۷۴

- قرخلو، مهدی؛ رمضانزاده لسبوئی، مهدی؛ گلین شریف‌دینی، جواد (۱۳۸۸). "اثرات زیست‌محیطی گردشگری بر سواحل شهر رامسر"، فصلنامه پژوهشی جغرافیای انسانی، سال اول، شماره سوم، تابستان ۸۸، ص ۱-۱۲
- قرلسفلو، حمیدرضا؛ رضوی، سید محمد حسین؛ کلاته سیفری، معصومه (۱۳۹۹). الگوی کیفی پیوند فرهنگ گردشگری جشنواره های ورزشی - سنتی بر مبنای راهبرد گرند تئوری. *مطالعات مدیریت گردشگری*، ۴۹(۱۵)، ۱۲۵-۱۵۰
- قرلسفلو، حمیدرضا؛ رضوی، محمد حسین؛ دوستی، مرتضی؛ اصفهانی، نوشین (۱۳۹۶). طراحی الگوی توسعه پایدار اکوتوریسم ورزش های بومی سنتی، رساله دکتری، دانشگاه مازندران. گراوند، علی؛ بهمنی، فاطمه؛ افشاری، مصطفی (۱۳۹۲). "تبیین و شناسایی عوامل جذب کننده و بازدارنده گردشگران ورزشی غیرفعال سفرکننده به استان های غرب کشور (ایلام، کرمانشاه، لرستان و همدان)"، رویکردهای نوین در مدیریت ورزشی، دوره ۱، شماره ۱، صفحه ۴۹-۶۳ محبوب‌فر، محمدرضا؛ شفق، سیروس؛ زنگی‌آبادی، علی (۱۳۹۰). "برنامه‌ریزی و توان‌سنجی در کاشان"، *مجله برنامه‌ریزی فضایی*، سال اول، شماره دوم، صفحه ۱۳۲-۱۰۹
- مقامی، امیر؛ درودگر، میترا (۱۳۹۶). "حق بر گردشگری و حقوق گردشگران خارجی از منظر حقوق بین‌الملل"، *مجله برنامه‌ریزی و توسعه گردشگری*، سال ششم، شماره ۲۲، صفحه ۱۵۵-۱۷۰
- میرزازاده، زهرا سادات؛ عبدالملکی، حسین (۱۳۹۵). "طراحی مدل موانع فراروی توسعه گردشگری ورزشی مشهد"، *فصلنامه مطالعات مدیریت گردشگری*، سال یازدهم، شماره ۳۴، صفحه ۲۵-۳۹
- ویسی، هادی؛ مهمان‌دوست، خدیجه (۱۳۹۴). "بررسی موانع توسعه صنعت گردشگری بین‌المللی در ایران با تأکید بر گردشگری ورودی"، *فصلنامه ژئوپلیتیک سال یازدهم*، شماره اول، صفحه ۱۳۵-۱۵۶
- همتی‌نژاد، مهرعلی؛ میرزایی، کالار، اکبر، مدنی، سیدمهدی، رحمانی‌نیا، فرهاد (۱۳۹۲). "عوامل بازدارنده و سوق‌دهنده گردشگری ورزشی"، *فصلنامه علمی پژوهشی مدیریت و توسعه ورزش*، صفحه ۸۵-۹۶
- همتی‌نژاد، مهر علی؛ شهریار سجهوردی، بهمن؛ ملک‌اخلاق، اسمعیل (۱۳۹۲). "اولویت‌بندی جاذبه های گردشگری ورزشی در توسعه‌ی توریسم ورزشی استان‌های شمالی ایران"، *فصلنامه مدیریت و توسعه ورزش*، شماره ۱، پیاپی ۶، صفحه ۱۹-۳۳

هنرور، افشار؛ قنبری فیروزآبادی، علیرضا؛ خطیبزاده، مهدی (۱۳۹۱). "ویژگی‌های جمعیت‌شناختی و اولویت‌های گردشگران ورزشی در ایران"، فصلنامه پژوهش در مدیریت ورزشی، شماره پنجم، سال دوم، صفحه ۱-۲۴

هومن، حیدر علی؛ عسگری، علی (۱۳۸۴). "تحلیل عاملی دشواری و تنگناهای آن، مجله روانشناسی و علوم تربیتی، دوره سی و پنج، شماره ۲، صفحه ۱-۲۰.

References

- Abedi samakosh, M., farzan, F., Dousti, M., Honarvar, A. (2018). Identification Of Attracting And Deterrent Factors In The Development Of Coastal Tourism (Case Study: Active Sport Tourists Visiting Caspian Sea Coastal Regions). *Journal of Research on Management of Teaching in Marine Sciences*, 5(2), 96-108`
- Afzali, R., faraji mollaie, A., SahbaniFard, M. (2010). Status of International Tourists Laws in View of Islam Religion and Islamic Republic Iran Laws and Regulations. *Human Geography Research*, 42(73)119-,140 . [In Persian].
- Alves, B., Ballester, R., Rigall-I-Torrent, R., Ferreira, Ó. & Benavente, J. (2017). "How feasible is coastal management? A social benefit analysis of a coastal destination in SW Spain". *Tourism Management*, 60, 18.
- Bayat, H., SeyedAmeri, M., Hosseinpour, E., Fathi Kejal, F. (2012). The Evaluation of Effective Factors of Tourism Development Consequent of National Sport Events from the Sport Authorities' Point of View. *Journal of Iranian Social Development Studies*, 5(2), 73-82 . [In Persian]
- Bělaa, Jan, Hůlaa, Karel, Safář, Michal, Weissner, Radim, & Chadimo,, Julie. (2015). Beach Handball and Beach Volleyball as Means Leading to Increasing Physical Activity of Recreational Sportspeople—Pilot Study. *Journal of Sports Science*, 3, 165-170
- Braz, J. I. (2002). "Sport for all moves people around the globe: New perspective for tourism". *Journal of Asiana Sport for All*, 1, 47-5.
- Chiu, L. K., Ramely, A., & Wafi, A. A. (2020). Make green growth a priority: issues and challenges in organising green sports tourism events. *Malaysian Journal of Sustainable Environment*, 7(1), 53-71
- Darvishi, A., Dousti, M., Bagherian, B. (2019). Political obstacles of the development of sports tourism coastal Mazandaran province. *Journal of Marine Science and Technology*, 18(1), 10-24. doi: 10.22113/jmst.2017.45967 . [In Persian]
- Deery, M., & Jago, L. (2005). "The management of sport tourism". *Sport in Society*, 8(2), 378-389
- Dousti, M., Darvishi, A., Bagherian, B. (2017). Economic Barriers To The Development Of Coastal Sports Case Study: Central Part Of Mazandaran Province. *Journal of Research on Management of Teaching in Marine Sciences*, 3(7), 17-30 . [In Persian]
- Fourie, J., & Santana-Gallego, M. (2011). The impact of mega-sport events on tourist arrivals. *Tourism Management*, 32(6), 1364-1370. Ghafari, F.

- (2015). Tourism Development Model Based on Promotion of Traditional Games in Iran. *Sport Management Studies*, 6(24), 153-174. [In Persian].
- Gezelseflo, H., razavi, M., kalateh seifari, M. (2020). Qualitative model between culture and traditional sport's festivals based on Grounded theory. *Tourism Management Studies*, 15(49), 125-150. doi: 10.22054/tms.2020.11048. [In Persian]
- Ghafori, F. (2015). Tourism Development Model Based on Promotion of Traditional Games in Iran. *Sport Management Studies*, 6(24), 153-174. [In Persian]
- Gharakhlo, M., Ramezanzade, M., Galin Sharifudini, J (2009). "Environmental effects of tourism on the coast of Ramsar", *Human Geography Research Quarterly*, first year, third issue, summer 88, pp. 1-12. [In Persian]
- Ghezelseflo, H., Razavi,; Dosti, M; Isfahani, Noushin (2017). Designing a model for sustainable development of ecotourism in traditional indigenous sports, PhD thesis, Mazandaran University. [In Persian]
- Gravand, A., Bahmani, F., Afshari, M (2013). Explanation and Identification of Attracting and Preventive Factors in Inactive Sport Tourists Traveling to Iran Western Provinces (Ilam, Kermanshah, Lorestan, Hamedan). *New Trends in sport management*, 3. 2013; 1 (1) :49-63. URL: <http://ntsmj.issma.ir/article-1-68-fa.html>. [In Persian]
- Hamidi, M., Chekaniazar, M., Parvinzad, M., Sobhani, N., & Sedghi, A. (2016). Strategic Planning to Develop Sports Tourism of Maragheh with a Focus on Water-Based Sports Mainly Canoepolo. *J. Civil Eng. Urban*, 6(1), 01-06.
- Hematinezhad, M., Mirzaei kalar, K., Madani, S., Rahmani-Nia, F. (2013). Motivating and deterring factors of sport tourism. *Sport Management and Development*, 2(1), 85-95. [In Persian]
- Hematinezhad, M., Shahriary, B., Malek – Akhlagh, E. (2015). Prioritization of the Most Important Common attractions in the Development of Sport Tourism of Iran's Northern Provinces. *Sport Management and Development*, 4(1), 19-33. [In Persian]
- Honarvar, A., Ghanbari Firouzabadi, A., Khatibzade, M. (2013). Demographic characteristics and preferences of sport tourists in Iran. *Research in sport Management*, 2(5), 1-24. doi: 10.22054/qrsm.2013.381. [In Persian]
- Hooman, H, Asgari, (1995). Factor analysis: its difficulties and bottlenecks. *Journal of Psychology and Educational Sciences*, 35 (2), P1-20. [Persia].
- Hosseini, S., Esfahani, N. (2015). Market Segmentation of Sport Tourism in Cologne City of Germany for Foreign Tourists According to Nationality and Natural-Sport Attractions. *Sport Physiology & Management Investigations*, 7(2), 33-45 . [In Persian]
- Jiménez-García, M., Ruiz-Chico, J., Peña-Sánchez, A. R., & López-Sánchez, J. A. (2020). A Bibliometric Analysis of Sports Tourism and Sustainability (2002–2019). *Sustainability*, 12(7), 2840

- Kelly, D. M; Fairley, S (2018). What about the event? How do tourism leveraging strategies affect small-scale events? *Tourism Management*, Volume 64, Pages 335-345
- Khalilzadeh, M, Ghahramani, M, Ghiyami Rad, A. (2010). Feasibility study of sports tourism development in West Azerbaijan province. *Journal of Sports Science*, 2 (4), 133-150. [In Persian]
- Kim, N.; L. Chalip (2004). "Why travel to the FIFA World Cup? Effects of motives, background, interest and constraints", *Tourism Management*, 25, pp. 695-70
- Kumar, Dh.j (2018). Sport Tourism: A New Educational Concept for Sustainable Development, Opportunities & Challenges for Sustainable Development, Vol 1, No 1, pp 69-75
- Liu, S., & Tang, J. (2020). Research on the Development Mode of Sports Industry in Gannan Prefecture. *Curriculum and Teaching Methodology*, 3(1), 21-24.
- Maghami, A., Dorudgar, M. (2018). Tourism and Foreign Tourists Rights under International Law. *Journal of Tourism Planning and Development*, 6(23), 155-170. doi: 10.22080/jtpd.2018.1768. [In Persian]
- Maghami, A., Dorudgar, M. (2018). Tourism and Foreign Tourists Rights under International Law. *Journal of Tourism Planning and Development*, 6(23), 155-170. doi: 10.22080/jtpd.2018.1768. [In Persian]
- Mahbubfar, M., Shafaghi, S., Zangiabadi, A. (2012). Feasibility Studying and Tourism Planning in Kashan. *Spatial Planning*, 1(2), 109-132. [In Persian]
- Meyer, B; Niezgodna, A (2018). The Impact of the Perception of Leisure on Recreational and Tourism Spaces in an Urban Area, *Turyzm (Tourism; the Journal of University of Lodz)*, Volume 28, Issue 1, Pages 47-52
- Mirzazadeh, Z., Abdolmaleki, H. (2016). Designing a Model of the Barriers to the Development of Sport Tourism in Mashhad. *Tourism Management Studies*, 11(34), 25-35. doi: 10.22054/tms.2016.5728 . [In Persian]
- Pourang, A., ghayour baghbani, S., Rojoui, M., Behboodi, O. (2020). The role of spiritual and commercialization in religious tourism destinations brand formation with grounded theory approach (Case study: Holy city of Mashhad). *Tourism Management Studies*, 15(49), 225-254. doi: 10.22054/tms.2020.11052 . [In Persian]
- Rahnamaei, M (2013). "Leisure and Tourism Time", *Second Edition, Mahkakeh Publications*, pp. 96-97, -129-130 . [In Persian]
- Razmi, M., Mohammad Asgari, H., Dadolahi-Sohrab, A., Nazemossadat, S., kh, S. (2018). Assessing changes shoreline in Dayyer city using the Landsat satellite data, sensor TM and OLI 1991 and 2014 years. *Journal of Marine Science and Technology*, 16(4), 1-12. doi: 10.22113/jmst.2016.32078 . [In Persian]
- Rodella, I., & Corbau, C. (2020). Linking scenery and users' perception analysis of Italian beaches (case studies in Veneto, Emilia-Romagna and Basilicata regions). *Ocean & Coastal Management*, 183, 104992
- Sabbagh Kermani, Majid; Amirian, S (2000). "Study of economic effects of tourism in the Islamic

- Republic of Iran using data-output analysis", *Business Research Journal*, Volume 4, Number 16, Pages 57-83. [In Persian]
- Salehi, S., Memar, R., Bayad, A. (2016). A Sociological Explanation of Tourists' Environmental Behavior (Case Study: Forest Park of Noor City). *Journal of Tourism Planning and Development*, 4(15), 107-127. [In Persian].
- Sanaie, M. (2017). The effect of water sports training on coastal tourism in the city of Nowshahr. *Journal of Research on Management of Teaching in Marine Sciences*, 4(3), 78-87. [In Persian]
- Savadi, M. (2019). Development of Strategic Plan for Development of Recreational-Sport Tourism in Qeshm Free Zone. *Geography (Regional Planning)*, 9(3), 185-198. [In Persian]
- Shojaei, V, Tejarat, F, Dosti, M (2012). Strategic Planning of Sport Tourism in Mazandaran Province. *Journal of Geographical Space* -834-en.html. [In Persian]
- Veicy, H., Mehmandoust, K. (2013). The Impact of Unitary Political System on Spatial Distribution and Development of Iran's Cities. *Geopolitics Quarterly*, 9(30), 204-229. [In Persian]
- Widyaningsih, H., Yulianti, E., Hernawan, H., & Yusmawati, Y. (2020). The Impact of Sport Tourism as a Tourism Sector Analysis in Kepulauan Seribu, Indonesia. In *4th International Conference on Sport Science, Health, and Physical Education (ICSSHPE 2019)* (pp. 50-52). Atlantis Press
- Yang, J. J., Lo, H. W., Chao, C. S., Shen, C. C., & Yang, C. C. (2020). Establishing a Sustainable Sports Tourism Evaluation Framework with a Hybrid Multi-Criteria Decision-Making Model to Explore Potential Sports Tourism Attractions in Taiwan. *Sustainability*, 12(4), 1673
- Zorba, E., Micoogullari, B.O., Zorba, E. & Tekin, A. (2004). " Sport tourism in Turkey". *Journal of Sport and Tourism*, 9 (4), 325-329